

IN GESPREK MET DE KNOKE ARCHITECTENFAMILIE BAILYU

“Goede architectuur geeft betekenis aan de omgeving en wordt gedragen door mensen”

Wie het over de architectuur in Knokke heeft, kan niet om de familie Bailyu heen.

Al meer dan zestig jaar drukt ze haar stempel op de badplaats. Met Louis Bailyu trad onlangs de derde generatie toe tot Project Architects, het bureau dat grootvader Dany uit de grond stampte en vader Piet verder uitbouwde tot een van de bekendste aan de kust.

Een gesprek met het drieslacht over leven en werken in de stad van hun hart:

“Knokke heeft ons veel gegeven, daar moeten we erkentelijk voor zijn.”

FOTO'S: NICK VERHAEGHE

Met z'n drieën nemen ze plaats aan een lange houten tafel, centraal opgesteld in Piets kantoor. De ruimte straalt in de ochtendzon, die door flinterdunne gordijnen schijnt en lange schaduwen maakt van een geïmproviseerd salonnetje bij het raam. Grootvader Dany (*1936), vader Piet (*1965) en zoon Louis (*1995) zitten er zichtbaar ontspannen bij. “Het is nochtans de eerste keer dat we dit samen doen”, glimlacht Piet. Via de laptop luistert ook Arnaud (*1999) mee, Louis' jongere broer. Ook hij is afgestudeerd als architect, maar werkt momenteel in Zürich bij een 3D-visualisatiekantoor om zich verder te verdiepen in de materie. Of ook hij straks aan de slag gaat in het familiebedrijf valt nog af te wachten. “Ik wil me daar voorlopig niet te hard op vastpinnen”, blijft hij voorzichtig. “Natuurlijk is het mooi om met je vader en broer samen te werken, maar ik houd mijn opties graag open.”

De jongste telg van de familie zal de rest van het gesprek wat op de achtergrond blijven. Dat de internetverbinding af en toe wegvalt, heeft er veel mee te maken. De enorme staat van dienst die Dany en Piet Bailyu kunnen voorleggen ook. Vader en zoon hebben samen een oeuvre uitgebouwd om stil van te worden. In en rond Knokke realiseerde niemand de afgelopen decennia meer Anglo-Normandische villa's en flatgebouwen dan beide heren. Zelfs Dany's vader Gustave ontwierp begin

vorige eeuw al kustwoningen. “Al was dat wel een andere tijd”, merkt hij op. “Maar mijn vader heeft wel naam gemaakt voor zichzelf. Hij is zelfs een tijdlang stadsarchitect geweest in Heist en heeft het voormalige gemeentehuis getekend dat inmiddels is afgebroken. In mijn beginperiode heb ik nog een tweetal jaar met hem samengewerkt.”

Het was Dany die in de jaren zestig Project Architects oprichtte. De inmiddels 89-jarige architect op rust was daarmee een van de eersten in de regio die een georganiseerd bureau begon. Van 1961 tot 2001 realiseerde hij talloze residenties in Knokke en omgeving. “Ik heb het geluk gehad in een erg gunstige periode te starten”, vertelt hij. “In de jaren zestig en zeventig floreerden het kusttoerisme en de appartementsbouw. Ik ben volop op die kar gesprongen. Mijn kracht was dat ik heel efficiënt en commercieel ingesteld was. Bouwen gebeurde toen nog erg pragmatisch. Voor promotoren waren vooral de ligging en prijs belangrijk, hoe een gebouw eruit zag veel minder. Niet dat ik zelf geen mooie architectuur wilde maken, maar ik wist in de eerste plaats hoe je doelgericht moest bouwen. Piet is op dat vlak anders. Hij is zich echt gaan toespitsen op waar Knokke voor staat en vindt veel beter het evenwicht tussen het esthetische en commerciële.”

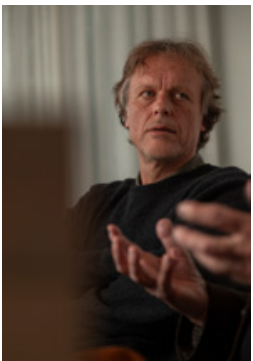
De drie generaties Bailyu samen v.l.n.r.: Louis, Dany (in de stoel) en Piet

Schetsen

In 1992 ging Piet aan de slag in het bureau van zijn vader. Ze werkten nog tien jaar samen alvorens Dany in 2001 definitief de fakkel doorgaf. Vandaag levert Project Architects jaarlijks een vijftal privéwoningen en enkele honderden appartementen op, waarvan ongeveer de helft in Knokke-Heist. Voor velen zijn de Baillyu's dan ook synoniem geworden met de Knokse bouwstijl. "Dat is uiteraard wat overdreven", werpt Piet op. "We ontwerpen zeker niet uitsluitend Knokse cottages. Ik teken even graag een strakke Ibiza-villa als een traditionele woning met rieten dak. Maar goed, het is wel een stijl die we onszelf eigen hebben gemaakt. Klassieke villa's ontwerpen is echt een vak apart. Het vraagt veel oefening en studie om dat onder de knie te krijgen. Mijn grote voordeel is dat ik altijd goed heb kunnen schetsen. In mijn beginjaren ben ik honderden werven en woningen gaan bekijken. Met potlood en papier tekende ik die gebouwen na, om te leren hoe ze technisch in elkaar zitten. Niemand begint zomaar uit het niets. Je hebt altijd een basis nodig."

“

Ik heb vroeger honderden klassieke woningen bestudeerd en overgetekend. Zo leerde ik hoe die gebouwen technisch in elkaar zitten. Je kan pas creatief zijn als je een ‘bibliotheek’ in je hoofd hebt.”

Pas als je een bibliotheek in je hoofd hebt, kan je echt creatief zijn. Ik schets trouwens nog steeds alles met de hand. Elk ontwerp begint bij mij op papier. Ingewikkelde tekenprogramma's zijn minder mijn ding. Louis is veel meer bezig met al die nieuwe digitale tools."

"Onze generatie is daar natuurlijk veel meer in opgeleid", pikt Louis in. "Los daarvan geloof ik wel in de meerwaarde van pen en papier. Door te tekenen kan je veel sneller iets weergeven dan met de computer. Als je een potlood vastneemt, moet je op voorhand al weten waar je ontwerp begint en eindigt. Het vereist een andere manier van denken. Je analyseert een gebouw op een dieper niveau. Tijdens mijn studies aan de universiteit in Delft moesten we soms volledige straten nabouwen in maquette-vorm. Dat maakt dat je veel langer stilstaat bij de dingen. Je vertraagt en laat het creatieve proces stromen. Maar voor mij is er geen way to go. Het digitale kan gerust een aanvulling vormen op schetsen en vice versa."

Project Magere Schorre voor Compagnie Het Zoute

Architectuur met betekenis

Wie in Knokke wil bouwen, moet rekening houden met strikte stedenbouwkundige voorschriften. Vaak zijn die strenger dan in veel andere steden en gemeenten. Beperken die de creativiteit dan niet? "Wat mij betreft niet", zegt Piet. "Ik vind het net goed dat je in Knokke niet zomaar wat kan neerpoten. Je hoeft niet bang te zijn dat er plots een schreeuwelijk gebouw naast je verrijst. Al moet ik toegeven dat de bouwvoorschriften tegenwoordig soepeler zijn dan vroeger. Er is meer vrijheid. Het gemeentebestuur staat ook open voor dialoog. Er is bereidheid om te luisteren, in gesprek te gaan en samen met alle betrokkenen naar een consensus te zoeken. Als architect heb je een eigen visie. Je denkt na over zaken waar het beleid niet meteen bij stilstaat. Maar juist door open en eerlijk te communiceren, creëer je kansen voor jezelf."

Dany: "Door structureel in gesprek te gaan, kan je samen mooie dingen verwezenlijken en betere architectuur creëren. De gemeente heeft ons veel gegeven. Daar moeten we erkentelijk voor zijn. Het is een voorrecht om hier zo veel projecten te mogen realiseren. Je moet als architect leren omgaan met beperkingen en je ontwerpen daarbinnen laten evolueren. Uiteindelijk bepaalt de omgeving wat je tekent. In Knokke staan veel mooie gebouwen van heel goede architecten. Daar kan je op inspelen en je eigen interpretatie aan toevoegen."

"Volledig mee eens", treedt Piet bij. "Een gebouw moet in harmonie zijn met de omgeving en een meerwaarde bieden voor de bewoners en buurt. Het moet een reden hebben om te bestaan en gedragen worden door mensen. Soms kan je buiten de lijntjes kleuren, maar ik houd niet van schreeuwerige architectuur. Een gebouw moet er staan, maar mag nooit domineren."

“

Ik heb mijn eigen visie, maar ook veel respect voor de verwezenlijkingen van mijn vader en grootvader. Het zou gek zijn om al die opgebouwde kennis te negeren en zomaar je eigen ding te doen.”

Project Magere Schorre biedt de perfecte harmonie tussen natuur, luxe en rust.

Magere Schorre

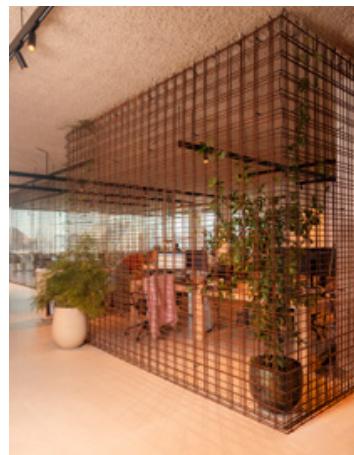
De toekomst is aan de jeugd, ook bij de Baillyu's. Sinds twee jaar is Louis werkzaam bij Project Architects. Hij wilde aanvankelijk scheepsingenieur worden en behaalde een bachelor maritieme techniek aan het TU Delft, waar hij nadien ook afstudeerde als master in de architectuur. Recent rondde hij samen met Piet zijn eerste project af in de woningbouw: een ontwikkeling van Compagnie Het Zoute in de Magere Schorre, gelegen vlakbij de Royal Zoute Golf Club. Het project omvat negen exclusieve villa's, waarvan ook Project Architects er eentje voor zijn rekening nam. "Het is echt een ontwerp van ons twee", vertelt Louis. "Mijn vader heeft de aanzet gegeven, waarop ik verder heb gewerkt. Zo is het ontwerp verschillende keren over en weer gegaan. Soms lagen onze visies uiteen, maar het is vooral een goede wisselwerking geweest. Ik heb mijn eigen kijk op architectuur, maar ook veel respect voor de verwezenlijkingen van mijn vader en grootvader. Het zou gek zijn om zoveel kennis te negeren en enkel je eigen ding te doen. Ik geef mijn mening, luister en leer bij. Er is bijvoorbeeld veel gesproken over het gevelbeeld achteraan. Het perceel dat ons is toegewezen, heeft een heel uitdagende vorm. De houten uitbouw aan de tuinzijde speelt daarop in, waardoor de woning een asymmetrische opbouw krijgt. Die ingreep is gedurfd, maar bezorgt het project ook een unieke uitstraling."

Piet: "De jeugd durft meer. Dat is fijn, het triggert. Ze komt met ideeën waar je zelf niet aan denkt. Het helpt ook dat we veel vrijheid hebben gekregen van de bouwpromotor. Compagnie Het Zoute had een duidelijk afgeijnd programma, maar daarbinnen was er toch voldoende manoeuvreerruimte. Zo krijg je de kans om jezelf uit te dagen en meer te halen uit je ontwerp."

Na het interview worden er nog enkele foto's genomen in Piets kantoor. Het kijkt uit over de Kalvekeetdijk, gelegen aan de ingang van Knokke. Op de achtergrond is ook de nieuwe wavepool te zien, een kunstmatig meer waar je kan surfen op nagebootste golven. Louis is er het weekend voordien nog gaan testen. "Ik was er uitgenodigd samen met enkele andere golfsurfers", vertelt hij. "In principe is het water niet toegankelijk voor het publiek. Het gaat om een prototype dat dienst doet voor research."

Niet alleen architectuur, ook passie voor avontuur en dan vooral watersport houdt de familie bijeen. De Bailyu's gaan al jaren samen wandelen, surfen, zeilen en veel meer. Dany is altijd een fervent skiër geweest. Piet eveneens, al gaat er voor hem niets boven de zee. En ook Louis en Arnaud zijn rasechte watterratten. Die laatste is zelfs Belgisch kampioen golfsurfen geweest. "Telkens wanneer mijn kinderen afstudeerden in het zesde studiejaar, zijn we gaan kitesurfen met het hele gezin", zegt Piet. "Volgend jaar word ik zestig. Dan wil ik dat graag nog eens overdoen."

Brink Office in Knokke-Heist

FR ENTRETIEN AVEC LA FAMILIE D'ARCHITECTES BAILYU, ORIGINAIRE DE KNOKKE
« UNE ARCHITECTURE DE QUALITÉ DONNE DU SENS À L'ENVIRONNEMENT ET EST ÉGALEMENT PORTÉE PAR LES HABITANTS »

Qui dit architecture à Knokke pense indubitablement aux Bailyu, puisque cette famille d'architectes marque de son empreinte le paysage knokkois depuis plus de soixante ans. Personne au cours de ces dernières décennies n'est parvenu à construire plus de villas et d'immeubles de style anglo-normand dans et autour de Knokke que cette famille. Avec l'arrivée récente de Louis Bailyu, le bureau Project Architects, fondé par le grand-père Dany et devenu ensuite l'une des références au littoral grâce au père Piet, est désormais dirigé par la troisième génération.

TROIS GÉNÉRATIONS D'ARCHITECTES

Dany Bailyu a fondé le bureau Project Architects dans les années 1960. Cet architecte de 89 ans, entre-temps pensionné, a ainsi été l'un des premiers de la région à lancer un bureau organisé. Entre 1961 et 2001, il a dessiné de nombreuses résidences de Knokke et des environs, encouragé notamment par le tourisme côtier florissant et la vague de construction d'appartements après la Seconde Guerre mondiale. Piet a rejoint le bureau en 1992 pour reprendre définitivement le flambeau de son père en 2001. Aujourd'hui, le bureau Project Architects construit chaque année cinq habitations privées et plusieurs centaines d'appartements, dont la moitié environ à Knokke-Heist. Ce n'est pas pour rien que la famille Bailyu est pour beaucoup la référence numéro 1 quand il en va du style architectural de Knokke. Exagération ou pas, le fait est que la famille a contribué de manière unique à l'image typique de la station balnéaire. Cela tient principalement au fait qu'elle a construit une excellente relation avec la commune avec qui elle collabore de manière structurelle depuis toujours.

Project Magere Schorre pour Compagnie Het Zoute

MAGERE SCHORRE

L'avenir appartient aux jeunes, et c'est également le cas chez les Bailyu, puisque Louis a rejoint le bureau Project Architects il y a deux ans. Il a récemment finalisé sa toute première construction avec Piet : un projet de Compagnie Het Zoute situé dans Magere Schorre, à proximité directe du Royal Zoute Golf Club. Ce projet se compose de neuf villas exclusives, dont une a été prise en charge par le bureau Project Architects. Malgré un programme clairement défini, les architectes sont parvenus à mettre sur pied un bâtiment relevé d'une singularité caractéristique. Ce concept unique se caractérise par une structure en bois du côté jardin qui répond de manière innovante à la forme audacieuse de la parcelle. Une intervention quelque peu osée, mais qui ne manque pas d'apporter une esthétique exceptionnelle au projet et d'offrir une valeur ajoutée à tout le quartier.

Les trois générations de la famille d'architectes Bailyu, Piet, Dany et Louis.